

Lausuma

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Euroopan tietosuojaneuvoston lausunto, joka koskee unionin tuomioistuimen asiaa C-311/18 – *Data Protection Commissioner v Facebook Ireland and Maximillian Schrems* (tietosuojavaltuutettu vastaan Facebook Irlanti ja Maximillian Schrems)

Annettu 17. heinäkuuta 2020

Euroopan tietosuojaneuvosto on antanut seuraavan lausunnon:

Euroopan tietosuojaneuvosto on tyytyväinen Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioon, jossa korostetaan perusoikeutta yksityisyyteen, kun henkilötietoja siirretään kolmansiin maihin. Unionin tuomioistuimen päätös on erittäin tärkeä. Euroopan tietosuojaneuvosto on pannut merkille, että unionin tuomioistuin mitätöi päätöksen 2016/1250 EU:n ja Yhdysvaltojen Privacy Shield -järjestelyn tarjoaman suojan tason riittävydestä ja että se pitää komission päätöstä 2010/87 henkilötietojen siirtoa varten kolmansiin maihin sijoittautuneille henkilötietojen käsittelijöille koskevista vakiosopimuslausekkeista päteväenä.

Tietosuojaneuvosto keskusteli tuomioistuimen päätöksestä 34. täysistunnossaan 17. heinäkuuta 2020.

Privacy Shield -järjestelyn osalta Euroopan tietosuojaneuvosto huomauttaa, että EU:n ja Yhdysvaltojen olisi saatava aikaan kattava ja tehokas kehys, joka takaa, että Yhdysvalloissa henkilötiedoille taatun suojan taso vastaa olennaisilta osin suojan tasoa EU:ssa annetun tuomion mukaisesti.

Euroopan tietosuojaneuvosto on tunnistanut aikaisemmin joitakin keskeisiä puutteita Privacy Shield -järjestelyssä, ja niihin Euroopan unionin tuomioistuin on perustanut päätöksensä julistaa Privacy Shield -järjestely pätemättömäksi.

Vuotuisia yhteisiä tarkasteluja koskevissa raporteissaan tietosuojaneuvosto kyseenalaisti Privacy Shield -järjestelyn tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta koskevien tietosuojaperiaatteiden noudattamisen Yhdysvaltojen lainsäädännön soveltamisessa¹.

Euroopan tietosuojaneuvosto aikoo jatkaa toimintaansa rakentavana osapuolena työssään, joka koskee henkilötietojen transatlanttisen siirron varmistamista ETA:n kansalaisia ja organisaatioita hyödyttävällä tavalla, ja se on valmis auttamaan ja opastamaan Euroopan komissiota tukeakseen sitä uusien, täysin EU:n tietosuojalainsäädännön mukaisten puitteiden luomisessa yhdessä Yhdysvaltojen kanssa.

Vaikka **vakiosopimuslausekkeet** ovat edelleen voimassa, unionin tuomioistuin korostaa tarvetta varmistaa, että ne säilyttävät käytännössä sellaisen suojan tason, joka vastaa olennaisilta osin yleisessä tietosuoja-asetuksessa taattua tasoa EU:n perusoikeuskirjan mukaisesti. Arvioinnin tekeminen siitä, tarjoavatko tiedoja vastaanottavat maat riittävän suojan, on ensisijaisesti tiedot vievän ja tuovan maan vastuulla, kun ne harkitsevat sitoutumista vakiosopimuslausekkeisiin. Tehdessään tällaista ennakoarviointia vievän maan on (tarvittaessa tuovan maan avustuksella) otettava huomioon vakiosopimuslausekkeiden sisältö, siirron erityisolosuhteet sekä tuovassa maassa sovellettava oikeudellinen järjestelmä. Viimeksi mainittua on tarkasteltava yleisen tietosuoja-asetuksen 45 artiklan 2 kohdassa esitettyjen seikkojen perusteella, vaikka kyseisten seikkojen luettelo ei ole tyhjentävä.

Jos arvioinnin tulos osoittaa, että tuova maa ei tarjoa olennaisilta osiltaan vastaavaa suojaa, vievä maa joutuu harkitsemaan lisätoimenpiteiden käyttöönottoa vakiosopimuslausekkeisiin sisältyvien toimenpiteiden lisäksi. Euroopan tietosuojaneuvosto tutkii tarkemmin, mitä näihin lisätoimenpiteisiin voisi sisältyä.

Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiossa muistutetaan myös, että vievän ja tuovan maan on tärkeää noudattaa vakiosopimuslausekkeisiin sisältyviä velvoitteitaan, erityisesti tiedonantovelvoitteita tuovan maan lainsäädännön muuttamisen yhteydessä. Jos sopimusvelvoitteita ei noudateta tai ei voida noudattaa, vakiosopimuslausekkeet velvoittavat viejän keskeyttämään siirron tai irtisanoutumaan vakiosopimuslausekkeiden noudattamisesta tai ilmoittamaan toimivaltaiselle valvontaviranomaiselleen, jos se aikoo jatkaa tietojen siirtoa.

Tietosuojaneuvosto panee merkille, että toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla on velvollisuus keskeyttää tai kieltää tietojen siirrot kolmansiin maihin vakiosopimuslausekkeiden nojalla, jos toimivaltainen valvontaviranomainen katsoo kaikki siirtoon liittyvät olosuhteet huomioon ottaen, että kyseisiä lausekkeita ei noudateta tai ei voida noudattaa kyseisessä kolmannessa maassa eikä siirrettävien tietojen suojaa voida varmistaa mitenkään muuten, etenkin ellei rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä ole jo keskeyttänyt tai lopettanut siirtoa.

¹Ks. Euroopan tietosuojaneuvoston toinen vuotuinen arviointiraportti EU-U.S. Privacy Shield – Second Annual Joint Review report https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/eu-us-privacy-shield-second-annual-joint-review-report-22012019_fi ja Euroopan tietosuojaneuvoston kolmas vuotuinen arviointiraportti EU -U.S. Privacy Shield – Third Annual Joint Review report https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/eu-us-privacy-shield-third-annual-joint-review-report-12112019_fi

Euroopan tietosuojaneuvosto muistuttaa, että se on antanut ohjeet tietosuoja-asetuksen 49 artiklaa koskevista poikkeuksista² ja että kyseisiä poikkeuksia sovelletaan tapauskohtaisesti.

Tietosuojaneuvosto arvioi vielä tuomiota yksityiskohtaisemmin ja antaa sidosryhmille lisäselvennyksiä ja ohjeita välineiden käytöstä henkilötietojen siirtämiseksi kolmansiin maihin tuomion mukaisesti.

Kuten Euroopan unionin tuomioistuin totesi, Euroopan tietosuojaneuvosto ja sen valvontaviranomaiset Euroopassa ovat valmiita varmistamaan toiminnan yhdenmukaisuuden koko ETA-alueella.

Euroopan tietosuojaneuvosto

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)

² Euroopan tietosuojaneuvoston asetuksen (EU) 2016/679 49 artiklan mukaisia poikkeuksia koskevat suuntaviivat 2/2018, annettu 25. toukokuuta 2018
https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_2_2018_derogations_fi.pdf, s. 3